

Vitæ & mor-
TIS D. ROBERTI
ROLLOCI
Scotinar-
ratio.

*Scripta per Georgium Ro-
bertsonum.*

Adjectis in eundem
*quorundam Epita-
phijs.*

EDINBURGI
Apud Henricum Charteris.
1599.

7001-13-2479

[illegible]

0110000

7-10-68

1990

100

100

100

(continued)

100

1994

100

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

100

100

100

VITÆ ET MORTIS
D. ROBERTI ROLLOCI
NARRATIO.

ROBERTVS ROLLOCVS Rector A-
cademiæ & Pastor Ecclesiæ Edin-
burgensis, vbi ætatis suæ annum 43.
expleuisset, 6. Idus Febr. anno 1599. non
line summo omnium luctu supremum di-
em obiit. Vir, ne coëlem quod sentio, vita
innocentissimus, eruditione florentissimus,
propositoque omnium sanctissimus quos
vnquam tulit hæc regio. Hic mihi dicen-
dus an silendus esset, diu multumque ambi-
gebam: silendi prompta facultas, dicendi
prouincia humeris impar: cum enim me-
cum reputarem quam locupleti coelestium
donorum supellectile ditatus ille fuerit,
quanta in Deum pietate claruerit, in Ec-
clesiam amore flagrauerit, in Principem &
Patriam affectu ferbuerit, verebar ne tam
eximia virtutum monumenta filii mei nus-

VITA ET MORIS

be obfuscarem potius quam illustrare.
Mœrore etiam Ecclesiæ ejus obitu be-
no parente orbatæ, Reip. principi alum-
viduatæ, exhausta memoria mea, hebet-
mentis acies, exaruit denique sermo. S-
& animo volvebam quorundam solenne
consuetudinem, celebrandi etiam proph-
num genus hominum, quos iam claudis-
henna, eorumq; encomijs multivagas
ginas refarciendi, ac in iis umbratilia
tum virtutis simulachra ad cælos usq;
dibus euehendi. Ro locum autem dum
perisset veræ virtutis thesaurum, nunc
caelestis Hierusalem incolam, diuque cu-
ta fruente gloria, obliuionis ac silentii
mulo sepelire nefas putabam. Pensitaba-
etiam quam innumeris vinculis adaman-
nis me cum aliis plurimis sibi deuinxer-
ut non sine nefario scelere tantum viri
taciturnitate operire me posse putem.
hoc consiliorum bivio cunctabundus
hæseram, silentiumne an sermonem de-
to viro capefferem: tandem diuturnam
stationem abrui, inque eam sententia
descendi, nō verborum illecebris, aut le-

cinio orationis, eius laudes amplificandi
 qui iam beatas sedes incolit, inexhaustoq;
 saturatur gaudio in vultu Dei & Agnifca
 turiente. Verum animo meo statui eius
 vitæ ac mortis inclytarumque virtutum effi
 giẽ, quam fieri potest expressam, depinge
 re, cuius pulchritudine allecti nos qui ei su
 persumus, ad vitæ eius sanctissimæ vestigia
 premenda sollicitemur, vitamque hanc no
 stram consimili exitu fælici ac honore clau
 damus. Et quamvis ego deterioris notæ pi
 ctor sim, qui tam illustris effigiei lineamen
 ta meo cælo ac penicillo ducam, Deo ta
 men auspice ac propitio, aggrediar tenui
 illa ac exili facultate qua valeo.

ROBERTVS ROLLOCVS natus anno
 1555. inclyta LEVINGSTONIORVM
 familia oriundus, parentibus celebribus fa
 tis, ac decoris, inter binos quos habuerat
 fratres ætatis mediæ fuit. Pater DAVID
 ROLLOCVS, quod aliquam in Rep. litera
 ria suauitatem ipse hauisset, filios suos om
 nium artium liberalium cultura excolen
 dos curavit. In primis ei curæ fuit hic Ro-

VITA ET MORI

SIRTUS, quod aliqua futura egregie in
eo indolis præfagia præsensisset: cum **STER-**
LINVM amandat scholis trivialibus expo-
liendum, tradiditque **THOMAE BUCH-**
NANO STERLINENSI Ludimagistro, si-
quo tam illustre ingenij specimen in ip-
sui iuventa edidit, tam compto morum dec-
nituit, ut absque rigidiori disciplina in o-
cio permaneret. **THOMAE** autem **BUC-**
NANI affectum, mellita indolis suæ suau-
te ita in se convertit, ut perpetuis increm-
tis adauctus ad vitæ usque periodum nun-
quam exoleuerit. Vbi **STERLINI** iustis
dijs humanioribus fatis maturuisset, **A-**
DREAPOLIN commigrat, ad studia sub-
limiora Philosophica nimirum capescenda.
Ingressus autem Academiam cognomen-
to Salvatorianam, in ea quadriennij cur-
riculum Philosophicum emensus est, ubi quæ
prius in eo scintillarunt virtutes, inde
splenduerant: tam autem sublime horum
studiorum fastigium conscendit, ut ex con-
discipulis pauci eum assecuti, nemo ante-
erit. Completo hoc curriculo, ob eam
quæ in eo patere dona, in professorum

losophicæ numerum redactus est: hac autem
 præfectura egregia cum laude quadrien-
 nio perfunctus, tanta industria ornavit, pie-
 tate illustravit, ut ex eius collegis nemo eum
 æquaverit. Anno 1583. Senatus EDIN-
 BURGENSE de erigenda EDINEBURGI A-
 cademia cogitare cepit, idque suggestu vi-
 ri integerrimi IACOBI LAVSONII Pa-
 storis Edinburgeni: cogitatio hæc hinc cõ-
 flata, quod regni Metropolis esset, animad-
 verteretque Senatus non sine civium, cum
 molestia, tum impendio esse, liberos An-
 dreapolin aut alias regni partes erudien-
 dos ablegare, nec ignoraret complures te-
 nuioris fortis sic angustia rei familiaris con-
 strictos, ut sumptus alibi quam Edinburgi
 educandis liberis tolerare nequirent, ac
 proinde coactos plerunque sublimia inge-
 nia servilibus artibus mancipare. Vbi de-
 cretum erigendam Academiam, tum venit
 in deliberationem, quisnam eius præfectu-
 ram subiret, cuius salvis auspicijs, exordiũ,
 incrementa, fastigium caperet. Placuit tan-
 dem vnum aut alterum Andreapolin trans-
 mittere, qui diligenti indagine sciscitare-

tur quisnam huic operi apprimè idoneus
 esset: concordì vniversæ Academiæ suffra-
 gio, neminem tam ad provinciam hanc in-
 structum ac ROBERTVM ROLLOCVM di-
 scunt, quod & ad Senatum referunt. Se-
 natus ubi hoc rescisset, blandè ROLLOCV
 invitat, vellet tantū opus, cum ad Ecclesiæ,
 tum Reip. insigni emolumentum auspica-
 ri, se nulla in re ei defuturum, quibuscunq;
 posset officijs ornaturum, tandem eius ad-
 ventum impetrat. Anno eodem Edinburgū
 trajicit ROLLOCVS, humaniterque, (ut par-
 erat) a Senatu excipitur. Incunte hyeme
 provinciam hanc adoritur, classemque ipse
 inchoat: vulgata autem fama creatæ Edin-
 burgi Academiæ, turmatim ex omnibus
 regni angulis Edinburgum confluunt qui
 studia Philosophica ambiebant, in unam
 classem coalescunt. Ex iis autem plerosq;
 laxiori trivialium scholarum disciplina ef-
 frenes, in limine rigida severitate mirè cō-
 pescuit, severitatem tamen insita quadam
 sibi clementia prudenter temperavit: doc-
 trinam autem qua eos imbuit, disciplinam
 qua coercuit, Religionis condimento sic
 mis-

miscuit, ut guttatim tenellis iuuenum ani-
 mis pietatem instillaret. In hoc enim in pri-
 mis omnes nervos intendit ut discipulos
 suos sanctimonie characterē insigniret, nec
 conatum tam pium successus frustabatur,
 tantum siquidem hortationibus, prælectio-
 nibus sacris, quibus alia studia distinxerat,
 profecit, ut effratos iuuenum animos cieu-
 rarit, ac in sancti obsequii gyrum redegerit.
 Vbi quadriennio ad curriculum Philosophici
 exitum classem hanc perduxisset, eius singu-
 los ad examinationis amussim exactos, lau-
 rea, quam Magistralē vocant, donauit. Vi-
 sum deinde Senatui quatuor Philosophiæ
 professores, eruditione, morum nitore, pru-
 dentia insigniores, Rolloco sufficere, classi-
 bus Philosophicis præficere, qui eius impe-
 rio ac nutu Academiam administrarent.
 Ex iis autem quos nuperrimè laurea redi-
 miera, quatuor qui facto examine reliquis
 præluxerant, eliguntur. Hi gressibus, cum
 doctrinæ, tum disciplinæ, Rolloci insistentes
 demandatam sibi prouinciam egregia fi-
 de ac industria administrant. Rolloco inte-
 rim totius Academiæ cura incubuit, illi e-

nim moris erat, singulas classes adire, singulorum sedulitatem, progressus in studiis, observare, si quæ turbida excidissent, egregia celeritate ac prudentia componere, v-niverfos, singulos ad perstandum in officio erigere. Quotidie omnibus in auditorium convocatis, intenso animi ardore preces ipse celebrabat. Vnius diei cuiusque hebdomadæ delectum fecit, quo discipulis suis omnibus coeuntib⁹ textum aliquem scripturæ interpretatus est, unde hortationes, comminationes salutares eruit, non sermonis fūco obductas, verum sententiarum pōdere ac gravitate efficaces ad juvenum animos emolliendos, ac ad sanctimoniam efformandos: non quod defuerit ei comptus ac cultus sermo, in rebus tamen sacris affectatum dicendi genus aspernabatur: illi enim cura intensior de rerum nervis ac medulla, quam orationis procera cute. Huius prælectionis vallo, arctius quam asperiori ulla disciplina adolescentes circumsepsit, Obsoluta iam lectione, scrutari deinde coepit ex censoribus, quos ad delictorum censuram destinarat, quænam ea hebdomada

mada delicta excidissent, citatos delinquētes tanta dexteritate increpuit, iram divinam sic intimavit, dedecorisque metu attonitos reddidit, ut ad poenitentiam, vitamque in melius emendandam, mille verbera non tantum valuissent. Quibus enim nec aliorum verba aut verbera dolorem incutere, lachrymas excutere quiverant, caelestem iram intonando, blandis promissis mulcendo, sic eos concussit, prostravit, ut suspiria, singultus, fletus uberrimos exprimeret. In eo autem insigne fuit, siue promissiones Evangelicas prædicaret, siue severe minitaretur, ita se etiam nequissimi animo, adversus quem vehementissime excanduisset, insinuavit, ut profusum eius in se amorem derivaret, neque tam metu, quàm amore ad ultroneum obsequium traduceret. Quotannis autem Adolescentum ob progressus in Philosophia laureatorum examen unum enitebatur, ex quo ditiorē segetem Ecclesia, Respublicaque messuerat, quam ulla hominum memoria hæc Regio tulit.

Ipse

Ipse autem Rollocus a studiis Philosophi-
 cis ad Theologica se seposuit. Adolescentes
 vbertim Philosophia imbutos, ad mun^{us}
 Pastorale aspirantes, per diem ac per noctem di-
 ligentia, indefesso labore Theologia exco-
 luit. Cum ad eam sedulitate, eas et umbras,
 quas, in adolescentibus his sacra hac scien-
 tia imbuendis, tanta cum animi æquitate
 tolerauerat, lumina reflecto, nequeo mihi
 ab admiratione tēperare, & nisi ipse earun-
 dem testis existissem, nemini eadem nar-
 ranti fidem astruerem. Diem enim totum,
 demptis alimenti intervallis, collocare con-
 sueuerat, aut in sublimi caputem Religionis
 contemplatione, aut in abditorum scriptu-
 ræ locorum scrutinio, aut denique in con-
 trouersijs cum Pontificijs dirimendis. Ista
 autem quamvis sublimia & excelsa, mira fa-
 cilitate etiam ad quorumvis captum expe-
 diebat. Hanc autem sedulam eius operam
 condierat hortationibus crebris quibus a-
 dolescētes ad sanctimoniā, fidēq; in mune-
 re Pastoralis incitabat. Flagitauit in primis
 ne crudos se ac immaturos ad munus, illud
 protruderent, zelum eorum amplexibus
 hortatu

ROBERTI ROLLOCI

hortatu crebro insinuaverat, verum prudentia; conditum, dextereque monuit, ne juvenilem ardorem, choleramve, aut innatam, aut aliunde conflaram, aut denique ad imitationem compositam, quantumvis pietatis suppari tectam, in Ecclesiam inveheret: fouendum quidem in Ecclesia zelum genus inum, esse cum ignem cœlitus descendentem, quem alii in Templo Dei operæpretiū esset, explodendum tamen zelum adulterinum, quod ignis sit peregrinus. Obnixæ autem seriōque iussit ne res suas privatas prætextu Religionis gererent, neque famam sinceritatis alios sugillando, taxando, propagarent: hortatus denique nihil opinionis, omnia conscientię gratia, agerent. Hęc eius indefessam sedulitatem tantis fructibus beavit Deus, ut innumeros cum ad Reipublicę emolumentum, tum ad munus pastorale decennij spatio propulerit, in quibus sanctimonię ac eruditionis suę lineamenta cernere erat. Ad hos labores tanta industria exantlatos, accedebat & hic, singulis diebus Dominicis palam in templo concionabatur, idque tanta spiritus demonstratione,

VITA ET MORI

tionem, tanto sententiarum pondere, verborumque gravitate, ut apud omnes excellissime floruerit: tantum ad auditorum mentes illuminandas, affectusque permovendos valuerat. Neque apud vulgus modò, sed & apud celebre & eruditum hominum genus concionando sic efficax fuit; ut quamplures in margine Orci lethalis titubantes, ad vitam illam Dei, lucemque caelestem eruerit ac evocarit, divino numine eius ministerium secundante. Complures commentarios in Scripturas sacras, tractatus etiam nonnullos de Religionis capitibus miro artificio contexuit, quorum aliqui typis excusi, non modò in Scotia, sed & apud exterarum regiones incredibili nominis sui ornamento, Ecclesiaeque insigni cōpendio per multorum manus volitant. Pervenerat fortè in manus Theod. Beze eximii illius viri, eius cōmentarius in Epist. ad Rom. ac Ephes. qui tanto gaudio Bezam perfudit, ut in epistola qua familiarem quēdā salutem in celebres ei⁹ laudes eruperit: visum est aliqua ei⁹ verba attexere. Hoc ipso tēpore mihi cōtiguit thesaurum nācisci, qui nescio

ROBERTI ROLLOCI

nescio quo sinistro fato, quamvis hic in omnium aliorum conspectu versaretur, me tamen adhuc subterfugerat: thesaurum enim cur non appellē, & quidem pretiosissimum, illos honorandi summè fratris, D. Rolloci, cum in Epistolam ad Romanos, tum in Epistolam ad Ephesios, utramque inter Apostolicas omnes celebratissimam, commentarios. Sic enim ego quidē de iis apud me statuo, (quod absq; vlla specie adulationis dictū velim) nihil adhuc legisse me in hoc interpretationis genere, brevius simul, cum elegantius, tum iudiciosius, scriptū, ut ipse me ijs inspectis continere nequiverim, nec etiā opinor debuerim, quin & deo, de hoc utilissimo proculdubio quā plurimis futuro labore gratias magnas agerē, & tantum hoc vobis bonū vel toti poti⁹ Ecclesie gratularer, Deū precatus ut hūc hominē novis subindē donis auctū fæliciter cōservet, hoc præsertim tēpore, in quo propter tātā operariorū in excolenda Dei nostri vinea raritatem, & paucissimis ex veteranis illis exercitatissimis superstites triūphare jam sibi de oppressa veritate Satan cū suis videbatur. Hæc Beza, Sen-

VITA ET MORIS

Sensim autem omnium cuiusque ordinis quibus innotuerat, animos sui amore repleverat: gratum charumque iuxta omnibus reddidit candor quidam in rebus gerendis genuinus, insignisque humilitas quæ tanquam ex alto eximia in eo domum illuminavit: quamvis enim ille præclaris dotibus Pastores reliquos supereminere se se tamen suo censu infra omnes demittebat. Animo quidem fixum condebat latere, vixque liberiùs studiis dicaretur semet abdicare ne curis publicis implicaretur: præter votum tamen ad publica negotia pleraque invitatus evocabatur, quæ quidem ille egregia sanctissimaque prudentia expedierat. Præcipiti plebis zelo turbata, maturo ejus consilio in ordinem redierunt: rara zelus focia prudentia, nec assiduus prudentiæ comes zelus, utriusque tamen insignem temperiem. ROLLO indiderat qui munus tacito dispertit arbitrio, quam sensit cum Ecclesia tum Respub. Scoticana cum insigni suo emolumento sibi salutarem. Novissimo vitæ biennio sic curis publicis involvabatur, ut ejus valetudo hostilis satis indiculabatur.

ROBERTI ROLLOCI.

labasceret: Assiduis enim calculi cruciati-
bus angebatur, stomachi infirmitate lan-
guescebat, verum quantum iudicio huma-
no consequi valemus, nisi hoc ipso tempore
Ecclesiæ nutanti ac periclitanti opera sua
subvenisset, in miseriarum Oceanum pes-
fundata fuisset. Inconsulto armatæ plebis
concurſu, Regis ac Senatorum ira vehe-
mentissime exarsit, quo factum ut Ecclesia
& Respublica in præruptum & anceps pe-
riculum devolveretur: squalida enim ac lu-
gubris rerum conditio quæ tum temporis
evenerat, trucem lachrymabilemque faci-
em spectantibus præbuit: cum in turbis
his componendis complures operam & os-
leum perdidissent, eluxit tandem, tanquam
sidus salutare sanctissima ROLLOCI pru-
dentia, Pietate ac sapientia, humilitate cō-
ditis, tantum Regii pectoris possederat, ut
eius animum in Edinburgenos asperiores
lenierit, Ecclesiam ex incendio, Remp. ex
conflagratione eruerit: Quamvis Rolloco
insignis assurgat honos quod hac tempeſta-
te lugubria Ecclesiæ detraxerit, turbata ad
pristinum statum revocarit, cogor insignia

nominis eius ornamenta silere ac transilire.
 Si enim illius temporis historiam pertexerem,
 rotæ instar rapidiue gurgitis agerem,
 ut in præsentî negotio cōsistere nequirem,
 longeque digrediendum ac expatiandum
 mihi foret. Res, ROLLOCI continuis vigiliis,
 ac indefessis laboribus compositas, ac
 in pristinum statum remeantes, insequitur
 Synodus Taodunensis, quam visum Regi
 sua præsentia ornare. Synodo Præses omnium
 suffragiis Rollocus designatur. Synodo
 Parthi non multo ante habita, quæ severius
 ad speciẽ decreta videbantur, hac Taodunensi
 benigniorem commentarium fortita sunt.
 Flagitat Rex, vellet Synodus nonnullos
 designare, qui excubias pro Ecclesia
 ducerent, ne quid ea detrimenti caperet.
 Confestim pedibus itur in eam sententiam
 pietate ac prudentia eminentiores delegendos,
 iis provinciam hanc demandandam. Ex his
 Rollocus unus. Horum munus temporis
 ac administrationis vallo circumseptum
 fuit, defunctique muneris rationem
 proximæ Synodo redderent decretum. Hic
 Ecclesiam, tumultu quem memorabam,

miser

misere quassatam maturis consilijs ac per-
 peti iudustria reficere, sensimque restaura-
 re adnituntur. Anno 1598. præcipiti hyc-
 me gravius solito morbi pondere gravatus
 domi se concluderat. Gulielmus Scotus ex
 intimis vnus consulit in domũ suam trans-
 iret, aerem sereniorẽ ac liberiorẽ hau-
 rirẽ, ut valetudinem recuperaret: consilio
 obsecundat, transitque. In limine pristinus
 vigor redire videbatur, verum confestim
 geminata morbi vis lecto eum affixerat. Il-
 le cum spiritus linquentes, seseque in confi-
 nio mortis discit, cælesti gaudio quo sem-
 per exuberabat, mellifluisque sermonibus
 omnes qui inuiserant perfudit: verum læti-
 tiam interpellabant obortę omnib' lachry-
 mæ, tantum virum nondum matura ætate
 præripiendum, adimendum Ecclesiæ pa-
 rentem, Reipub. salutare columen, nemi-
 nem superesse qui turbas in Ecclesia com-
 ponat, offeso principi cives, Ecclesiam, in-
 sinuet. Ille prudentia solita domestica dige-
 rit, uxoremque post decennii ultra sterilita-
 tem vterum ferentem amicorum curę seridõ
 commendat, Ingressis ad eum Patricio

VITA ET MORS

Gallovidio, Dauide Lyndesio amorem in Principem qui semper eius animo medullitus infedisset, testatum fecit, in eoque occubiturum se professus, flagitat interim ipsius nomine Regem adeant, hortenturque vellet Religionis orbitam, quam in offenso cursu huc usque pressisset, gradu non vacillante ad ultimum vitæ spiritum calcare, neque spe amplificandi regni, aut nefariorum tacitis technis ab ea divelli. De Ecclesiæ Pastoribus, qua par esset reverentia, sentiret, loqueretur. Illud (inquit) Christi ministerium quantumvis humile ac abiectum humano calculo, illustri gloria tandem fulgebis. Ingressi deinde Pastores Edinburgenses quibus assidentibus sic inquit. Ægritudine mole lassus, vitæ huius pausam ac exitum anhelans spiro, ac spero. Non sic Christum didici aut docui, quin in eo ærumnarum harum levamentum sentiam. Academiae cura fratres altissime semper animo meo infederat, quanta ego eam fide ac industria administrarim, testis Deus, ego mihi probe conscius sum, quantum ex ea in Ecclesiam & Rempub. emolumentum redundarit, vos testes.

ROBERTI ROLLOCI.

testes. Rumpendū mox vitæ meæ filum, tra-
ijciendumque mihi in patriam diu, multū,
que cupitam, ne quælo me dempto nimis
amare orbitatem suam defleat Academia;
Vos, vos inquam, non novercæ verum ge-
nuini parentis vices obite, eam vestro sinu
alite, fovete. Pastorale munus non iam pri-
dem mihi incubuit, quod quamobrem in
me susceperim non vos præterit. In eo e-
gregium quid præstitisse me affirmare non
audeo, voluisse tamen, audebo. Memoriæ
vestræ nō excidit, Synodo Taodunensi de-
lectum me cum alijs quibusdam, qui pro
Ecclesia excubarem, in excubando, cū Dei
gloriam, & Ecclesiæ incolumitatem, tumul-
tu quodā miserè quassatam, mihi ob ocu-
los habuerim, nullius in ea admissi flagitij
poenitentia discruciarī me profiteor. In pa-
storum Edinburgenorum numero geminā-
do, duobus præsertim illis qui studiorum
tyrocinium sub mea ferula exercuerunt ad
munus illud invehendis, cum in iis dona
muneri congrua, Deumque eorum labori-
bus propitium, perspexerim, tantum abest
illius facti me poeniteat, ut in hanc usque

VITA ET MORS

horam sumo potius perfundar gaudio. Surrexerat quidam nuperrime in aure meam, disseminatum rumore, torqueri me animo, ob inique gesta in ista provincia. Deum arcem nostrum omnium arbitrum ac testem, ad cuius tribunal ego mox sistendus, appello, cum in omni hoc negotio, pro divinitus indulta mihi pietate & prudentia, ad scopum legitimum collimari, nihil esse quod me cruciet aut angat. Non eo quidem inficias, cum Eccl. ac Reip. nexu adamantino, eoque fraterno colligari prudens mundi opifex, in hoc remis ac velis incubuisse me, ut mutua emolumenta promoverent: ne Reip. gladius in Ecclesiae perniciem stringeretur, aut Ecclesia in principem, aut reip. acerbè invehere, bellumque non necessarium excitaretur. Neque tamen ita me pacis amor fascinavit, ut genuinam ab adulterina non se creverim, aut affectus in Principem eo me abripuit, ut in eius gratiam vel labeculam ullam conscientiae fuerim inducturus, verum meorum factorum candor etiam me extincto luceat. Ceterum fratres unanimi concordia ad opus Domini coalescite. Quid magis incongruum quam pacis praecones, litigio ac discordiae carni-

ROBERTI ROLLOCI.

ficina dilacerari, hac tempestate, qua in insidijs hostes sunt, non lite spargendæ vires, verum pace refovendæ sunt, petendum ac hauriendum hostium latus, non mutua iugula. Principi vestro debitum obsequium præstate: rara temporum felicitas vobis ob-
tigit, Principem nati estis, qui cum lacte Religionem hausit, quæ eius visceribus recondita cum eo calcavit, Religionem disciplina circumvallavit, circumvallatam suo præsidio texit, Ecclesiæque patrociniu n sic in se suscepit, ut quam diu eum vita non deserat, illud non deserturum se documentis innumeris palam fecerit. Quod itaq; blandè mulcèdo ei elicere valeatis, ne torquendo extorquere frustrâ adnitimini. Serio cavendum ne ex hoc foelicitatis fastigio pessum se det Ecclesia. Qui verat Paulus Onesimum fugitivum apud se retinere, renuit tamen ne Philem. beneficiu ex necessitate esse videretur. Ei' vestigiis insistèdû vobis in tanti ponderis negotio sentio. Deus pater Iesu Christi, vos omni benedictione spiritali locupletet, forti que robore muniat, ad ministerium istud strenue obeundum.

VITA ET MORIS

Vespere eodē die, properare mors
debat, quam ille odoratus, sermonem oc-
cipit, non humano cerebro excusum, verū
coelitus a Dei spiritu stillantem, qui cum
cunctis astantibus stuporem iniecerat. Ade-
rant Medici qui medicamentis suis viri
morbi lenire (quod vigor naturalis defice-
ret) renuerunt. Ad Deū itaq; verso sermō
ne: Tu, inquit, Deus medeberis mihi
dein preces zelo intensissimo fundit, orans
primo vellet Deus sibi suisq; peccatis propi-
ter vnicū Christi sacrificiū propitius esse
prædicans omnia quantumvis ad speciem
speciosa, pro stercoribus se ducere: precat⁹ dein
vellet vitæ suæ exitum faustum ac felicem
indulgere, vt misericordiæ alis opertus, in
Christi sinu occumberet, fruereturque Dei
vultu quem crebro anhelitu intueri sitiit.
Ego te, inquit, subobscurè in verbi speculo
vidi, largire mihi diu multumq; optati vul-
tus tui sempiternam fruitionem. De resur-
rectione & vita æterna verba promit, ac si
terra derelicta in coelos translatus fuisset.
Singulis qui astant dextra præhensis, tan-
quam

ROBERTI ROLLOCI.

quam Patriarcha, summa verborum sancti-
monia ac gravitate benedicit, benedictio-
nem hortationibus pro cuiusque indole ac
munere prudenter miscet. Ea nocte præ-
ter spem paulum requievit. Die qui cum
insequutus est, urbane Magistratus, com-
plures etiam ex ordine Senatorio cum in-
visunt, quos iuxta lectum accumbentes sic
affatur. Quantum prælagijs ullis assequi va-
leo, egrediendum mihi vitæ hujus limen,
transcundumque in Patriam: neque hoc
mihi acerbum, novissimum enim huius vi-
tæ diem crebra fiti concupivi. Academia
semper anxium me maxime habuit, eam e-
go iam deserturus, si celarem vos, quem
meus calculus sufficiens mihi, Acade-
miæq; præficiendū censuit, incuriæ macu-
lam non exuerem. Quid attinet exteras
regiones pervagari, peregrinum asciscere,
qui huic provinciæ præsit, quem interim do-
ctrina disciplinaq; huius Academiæ lateat?
Domi virum locupletatum donis ad
munus instructum habetis, HERMANNUM
CHARTERISIVM, qui eruditionem
Præceptore uberrime hausit, professoris

VITA ET MORS

Philosophici munus decennio egregia
laude perfunctus est. Hunc vos in Acad
miae puppi sistite, eiusque clauo apponite
Deum illi propitium, eiusque labores bea
tem conspicietis. Vos ex officio Academiae
Mæcenates ac alumni essetis, altior quæ
eius sollicitudo animos vestros subeat. De
domesticis quid dicam, uxorem desero ut
rem ferentem, unum à vobis summo opere co
tendo, sentiat illa amorem quo semper me
amplexi estis, extincto me, non exaruisse.
Nunquam mihi dies aut nox ægritudine
expers, illa me tot morborum ærum
quassatum, suauiter semper fovit ac refoc
lavit: ingenuè profiteor ex omnibus stipen
dijs meis non coacervavisse me obolos duos
nunquam enim mihi cordi aut curæ mu
dana hæc. Quorsum multa verba perderem
ne quæso affectus vester in me, claudicet
eam. Magistratus, Senatores, solenni pro
misso fidei dant facturos se omnia ex an
mi sententia. Professores dein Philosophi
ad perstandum in officio debitumque su
cessori suo obsequium hortatur. His pera
tis, verba insigni sanctimonia ebulliunt.

D

ROBERTI ROLLOCI.

Deo meo, inquit, gratiæ, memoria, visus, auditus reliquique sensus mei tam vegeti quā unquam, aut ab hoc mundo alienatum cor meū, & quorsum Domine Iesu corde meo non fruereris, cui soli in illud jus, in hoc per omnem vitam incubui, ut illud tibi dicarē ac consecrarem, illud quæso assume, ut tecum cōmoretur. Hæc loquitur, invadit eum lenis quidam somnus, ex quo experrectus summo anhelitu flagrat dissolvi, ac esse cum Domino. Veni, inquit, Domine Iesu, misere huius vitæ filū abrūpe, matura domine, ne tarda. Iesus me redemit non ut caducam hanc verū æternā vitā indulgeret. Veni Iesu largire vitā propter quā redemisti me. Astātes flebili plāctu vicē suam in ei⁹ obitu dēfient. At ille: Omnes vitæ hui⁹ grad⁹ emēsus sum, ad novissimū perveni, cur retrogrederer? hunc gradū Domine Iesu tuo comitatu foeliciter emetiar. Deduc me in eam gloriam quā per speculū tantū vidi: utinā apud te diversarer. Qui astabant significant diem posterū Sabbathū esse, unde hui⁹ sermonis occasionē captat. Tuū sabbathū Domine, æternū meū sabbathū inchoet, auspicia summat æternū sabbathū meū, à sabbatho tuo.

VITA ET MORS

In mediam ferè noctem modicam na-
est quietem, quam confestim morbi vis
terpellat, supremamq; horam adesse ratu
VALTERVM BALCANQVELLVM in-
tat ad se venire: quo ingresso, hunc susci-
fermonem: Quod diutissimè munus Pa-
rale Edinburgi obieris, quodque non
cens nostra amicitia, accerendum te cu-
vi, ut reverentiâ qua semper a cunis Ch-
sti ministerium reveritus sum, testatam
cerem, ego quidem pro modulo de-
preces in sinum Dei fudi, tu quæso pro
precum sacra peragito, ego corde ac af-
ctu sequar, interim ne protrahi vitam ha-
flagita. Provolutis omnibus qui aderant
genua, preces celebrat Balcanquell'. In-
reliqua flagitat, vellet Deus tanti viri di-
turniorem uluram indulgere, cum Ecc-
fiæ ac Reipub. salus tantopere eam poscat.
Sic orantem interpellat, facias, inquit, mi-
huius vitæ, unice in votis meis habeo vitæ
celestem cum Deo in Christo recondita.
Consummatis precibus in verbi prædic-
illustria encomia resolvitur: Verbum,
quit, vita, mors, nec ulla ulli absque ve-

ROBERTI ROLLOCI

salus non est, credite mihi flocci negotium
verbum prædicare: perinde non est ac Plao-
tonis, Aristotelisve textum interpretari, aut
orationem pigmentis ac lenocinio sermo-
nis oblitam contexere: in sanctimonia, hu-
militate, efficaci spiritus demonstratione si-
tum est verbi præconium: quanti illud sem-
per fecerim testis Deus. Dein ad preces re-
vertitur, Veni, inquit, Domine Iesu, horum
oculorum nervos rumpe, alios mihi largi-
re: cupio dissolvi, ac tecum esse, matura ve-
nire Domine Iesu, ne ultra differ: egredere
pusilla vita, ut ingrediatur melior illa vita
Dei: insere Domine Iesu huic corpori ma-
num tuam, arripe tibi animam istam. Ad
Sabbathi auroram usque, altum illi silentium,
quod tandem hoc sermone abruptit, Veni
Domine, ne morare: diei noctisque fastidio
passus sum, veni Domine Iesu ut ad te veniam
dulce, faustum, ac foelix vitæ huius diuor-
um, veni Domine dulcedo mea, emanci-
pato animam hanc ut te marito suo fruatur,
ut istud meum bipartire, ut ad te caput su-
um transvolet. Regerit unus, huc usque cor-
pus integrum possedit, integrum etiam
assu-

VITA ET MORS

assumeret. Ille vero, Partiri, inquit, istud postulo, ut vita haec naturalis extur, & Christi vita infundatur. Tum astantibus unus, ne te anxietas accelerat Dominus tuus. Gratum, inquit, mihi istud nuncium: utinam die festino exequias meas duceretis. Dein alia Beata anima tam Domino vicina quae tua. Ille vero, in me nihil est, quod ducam pro stercoribus, ut Christum crucifaciam, Christus unica solatijs materia, omnis iustitia mea pannus ministruus. Interrogatus nunquid Pastoralis alioquin alioquin flagitaret, respondit, non creaturum se ijs molestiam, quod ad concionandum se accingerent. Sinite, inquit, me psittaci instar cum Domino res balbutire. Certior factus inchoavit concionem, Da mihi, inquit, Domine ea videre, quae in praesentia audiuntur. Sabbathi meridie sic eum affatur quidam. Per omnem vitam tuam indefessa operibus sedulisque laboribus Dei gloriam promovisti. Ille, mihi unica gloriandi materia misericordia in Christo Iesu, alia opera

ROBERTI ROLLOCI

damna duco. Dein sopor quidam mollis e-
 um invadit, qui in vesperam occupat: quo
 discusso, ingressus ad eum ordinis Sena-
 torij Praeses, cui EDINBURGI eo anno
 Praefectura obvenerat, cum sic alloqui-
 tur. Academiam amplexibus Magistra-
 tuum, quibus tu Domine praes, seridè in-
 sinuavi, tu etiam eandem patrocinijs tui
 gremio amplectere: experiatur quæso te
 parentem ac Mæcenatem: Cum pro dig-
 nitate qua in Republica clares, ac illustri
 munere quo ornaris, Ecclesiæ opem ferre
 valeas, ne quæso eam subtrahe, in eius
 præsidium artus ac vires tuas intende, nec
 interim salus tua quæ est in Christo me-
 moriæ excidat, mundana hæc omnia fluxa
 sunt, moxque flaccescent. Deus te, tuam
 conjugem, universam familiam benedicti-
 onis suæ thesauro cumulet. Eadem illa
 nocte hæc verba excidisse ei observatum:
 Tranquilla mihi mens in corpore ægro,
 mortis, peccati, & Satanæ metu non
 angor, nullum illis in me imperium, sic
 tamen morbi pondere premor, ut longe
 præter spem in hanc horam supersim.

Ille

VITA ET MORI

Ille quasi in mortario pistillo ægritudine
me tundit, ut ad regnum suum formet. In
hebdomadæ secundo, mirum, inquit,
deri potest, cū tam acerbè morbo coque-
quod in tantum protracta vita mea, verum
per patientiam, domini beneplacitū pro-
stolabor, connivebo, connivebo, agat
mecum pro libito, non differam cum
Quid est homo qui cū Deo argumētari
deat: imo, si in orcū detruderet, parum
non responsandū. Gratiam fac mihi De-
ne propter Christū Iesum: non erube-
profiteri nunquam provectū me ad tā
lime notitię Dei fastigiū quam hoc mor-
attigi. O quam horrendū in manus Do-
ni incidere, sed reposita mihi misericordia
in Christo. Quid contristaris anima mea
quid te deiicis in me, obveniet tibi mor-
spectus & congressus amoenissimus? E-
dem diei vespera, Experior, inquit, se-
Psalmi veritatē, ac aliqua eius verba reco-
fer. Gratiam fac mihi Iehoua, quia lang-
te pressus sum: cura me Iehova, quia con-
turbata sunt ossa mea. &c. Interiecta
dica pausa sermonem iterat, Christus

ROBERTI ROLLOCI.

tabit jugum meum, & ego eius gratia ful-
tus sequar. Cum morbi acerbitate torque-
ri eum animadvertenter astantes, lachry-
mas, planctus ac singultus cieunt, quos ille
increpat: Ne meani vicem, ait, peccata ves-
stra deflete, cum nemo a peccato immunis
nemini fletus materia subtracta. Quod ad
me, ego omnium complementum ac con-
summationem mox videbo. Ab hoc tem-
pore oblatum alimentum respuit: Non, in-
quit, edam aut bibam, quoad in regnum cæ-
lorum invehar. Funeris curam Gulielmo
Litillo & Gulielmo Scoto amicis integer-
rimis (quorum amicitiam non vacillan-
tem frequenti elogio ornavit) commēdat.
Cur non, inquit, mihi huius corporis cura,
illud siquidem glorificandum & confor-
mandum tandem glorioso Christi corpori
& manus intuens, istæ etiam manus illustri
fulgebunt gloria. Eius diei vespera ex cog-
natis unus ad eum ingressus, sermone im-
pio bilem ei movit, ab eo hoc flagitat, vel-
let invect⁹ in cælos mediari pro se reliquis
que amicis: hoc audito, ira fervens, repen-
te corpus imbecillum ac fere exanime erig-
git:

VITA ET MORS

git, Ego, inquit, munus illud abnuo, Christus unus Mediator. Non multò post visit eū fraternatu maior. Tu, inquit, conatum nostrum increpa, mone alium compellat vitæ tramitem, alioqui nulla ei salu certissima ruina. Deinceps illi sermo contractus, non diffusus, verba tamen fortia et efficacía, gaudium coeleste spirantia ac redolentia, sub vitæ finem placidus quidam somnus irrepit, qui cum aliquandiu eum occupavisset, placidè ac suaviter Creator ac Redemptori suo animam commendat. Et quamvis extinctus, notas tamen oris pallores non confundebar, verū temperato quodam rubore perfundebatur. Eius decessus fama, quantas lachrymas, quot suspiria ac singultus per universam urbem ac regionem cōcitarit, relatu fere incredibile. Funus maiori quam unquam Edinburgi celebritate, quamvis prohibēte tempestate, decoratur. Turmatim enim tam sublimis quam plebei sortis homines ad illud ornandum confluxerant.

IN OBITVM D. ROBERTI
ROLLOCI, viri vndequaque doctissimi,
summi Theologi, vitæ integerrimæ, iudicij
admirabilis, laboris indefessi, Edinburge-
na Academia Doctoris Primarij, & Ec-
clesia Christi Pastoris vigilantissimi,

EPITAPHIA.

Siccine materiam
Tristis repente nœniæ
Ferreæ Melpomene
Obtrudis invito mihi?
Siccine præripitur
Ætatis ante terminum
Gloria magna suæ
Rollocus ille patriæ?
Siccine conticuit
Vox illa pridem præpotens
Corda ciere piis
Addicta concionibus?
Siccine succubuit
Sacri satellitum gregis
Sedulus ille labor

EPI TAPHIA,

Tot egerens examina.
Siccine vena perit
Nunc illa sacros codices
Dedita dulciloquis
Lustrare commentariis?
Scotia mœsta dole,
Planctus, Edinburge, excita.
Gymnasi cecidit
Rector, decorque ingens tui.
Talia tam properè
Prærepta nobis lumina
Quid nisi celsitoni
Minantur iram numinis?
Ille quidem lachrymis
Remotus inter cælites
Degit: at assiduas
Nobis reliquit lachrymas.

ROBERTVS PONTANVS.

DE me, deque meo meruit tua fratre voluntas,
De te verum index ut moriente loquar.
Nobiscum hunc orbem donec Rolloce tenebas
Mortales inter Numinis instar eras.
Morte (quod optabas) idem nunc additus astris,
Implebis merita laude superstes humum.

M. A. Ruthvenus.

Cor

EPITAPHIA.

Non ibi mens animi est, ubi nos animatq; mouetq;
Est ubi amat: gravibus vox bene nota viris.
Vir prestans animi, & gemino succensus amore,
Dilexitque Deum, demeruitque gregem.
Vt vivus cali coluit suprema Rolocus,
Sic nunc in superis, sic ut auebat, erit:
Vt vivus docuit linguâ prudente Rolocus,
Sic nunc doctrina perpetuabit opus.
Nempe ibi mens animi est, ubi vis ardebat amoris,
In Christi arcano Christi adûmque sinu,
Ergo Roloce vale, & quem mentis amoribus alta
Semper anhelasti, iam fruiere usque Deo.

HAD. DAMAMNÀ B. S. TERVELT

Rollocum extinctum quàm primû viderat, exul
Exule Relligio cum Pietate abiit.
Multa gemens Sophia, & vestes sine lege coercens
Se trepida sociam iunxit utrique fuga.
Rollocoterras cœlo mutante, fuerunt
Vt comites vita, sic abiere via.
Ante tamen lachrymas fudere in funere mœstas,
Et tumulo sectas imposuere comas.
Nec iam si verum profitebimur hospita sedes
Numinibus tantis ulla relicta manet.
Scilicet his nostris in crimina euntibus annis,
Qui rapidum cursum sisteret unus erat.
Non vitam livor moresve calumnia rodit
Quo dentem intendant non habuere locum.
Quid sapere, & quid sit bene vivere, discite stulti:
Quàm pia vita fuit, mors pia testis erit.

M. T. CRAGIUS.

ΕΠΙΤΑΦΙΑ.

Ρῶμα κόν δεινῆσιν ἀτασθαλίῃσι λύθεντα,
 Σάματος ἡδ' αἰνὰς εὐδὺς ἀφιντα πότις
 Οὐλύμῳ δ' ἀνάβαντα Θεῷ βούλῃσι ἀνωγειν
 Ἀ' ἐν τῷ Κρείττῳ συμβασιλευέμεθα.
 Ἄσπερ γὰρ ἀφλισσαν βάλειν ὅπ' δύσβατα, πώσις.
 Εὐσίβη, κόσμος, παντοδ' αἰτ', ἀρεταί.
 Καὶ φρεσὶν γ' ἵκειν εἰς ἑρᾶνον ἱερὸν, ἀλιδῶς
 Ἀ' λυγρὰ παυδ' εὐσανδ' ἀγνα κέλευθα πατεῖν.

Henricus Charteris

D*Vm vitam ambiret, toto vivebat in orbe
 Rollocus, Solis quā micat igne globus,
 Vidit & ingemuit, nō hac mea vita, nec
 Iure, inquit, civem me ferat esse suum.
 Vita mihi est Christus, cœlum est mea patria, &
 Res mundi mihi sunt, stercora, damna, nihil
 Audyt hos gemitus summa qui spectat ab arce
 Ergo veni in Patriam, mox ait, ergo veni.
 Iam iam aduundatibi est fulgentis regia cœli,
 Vt vita optata sic potiāris ovans.*

Aliud.

*Quæris Viator tumulus iste quem tegat?
 Nemo referre possit hoc plenè tibi.
 Audire verba si tamen verum cupis?
 Operta virtus omnis hoc cippo iacet.*

Henricus Charteris

F*Leant parentum si orba mortem pignora:
 Turba ducem ademptum castra si sequen
 Si fata frater fratris amissi gemat,
 Isti doloris hac dies quantam attulit*

Lacrymosa causam? quæ virum tantum abstulit,
 Virum iubar Britannia & patria decus,
 Cui nulla similem, nec secundum ætas dabit.
 Lacrymosa Patria, Ecclesia, Urbi, Academia,
 Quæ sustulit fratrem, patrem, & pium ducem,
 Ecclesia, huic Urbi, Patria, & Academia.
 Hoc ergo tumuli fossilis super aggere
 Ecclesia, Patria, Urbs, fleat & Academia.

Gulielmus Cragius.

Plendebas nitido totum fulgore per orbem,
 Et tuus Edinum, Scotia, splendor erat.
 Edini splendor Sophia pia dogmata clare:
 Rollocus Sophia dogmata clara dedit.
 Scotia & Edinum precibus pete, clarus, adempto
 Rolloco, splendor ne tuus intereat.

Aliud:

Hic iacet extinctus, genuit cui Scotia nunquam
 Doctrina atque animi simplicitate parem:
 Cuius ab ore sacro Sophia scaturere perennis
 Flumina: spirabat vitæque morsque Deum.
 Quis memoret plusquam mortalia munera mentis?
 Quo fingi calo splendida facta queant?
 Hinc reliquum, effigies poterit quæ nullareferre,
 Clara Timantæis pingere facta notis.

Aliud.

Qui patriam patri-offenso patriæque parentem
 Reddidit, est patria redditus ipse sua.

Iohannes Adamsonus.

Quam spe praecepit, votis ambivit, amore
 Arsit, habet patriam dâa propago suam.
 Scilicet exiliy illecebras qui spreuit & odit
 (Tantum hilaris mentis dexteritate nova)
 Iure tot ereptus, quot habet mala vita, procellis
 Hinc abit & patria fidus in arce micat.
 O dolor, ô desiderium, ô lugubria fata:
 Quantum agit in miseros ira tremenda Deum
 Pergat & in predam si vindice numine tollat
 Orbi oculos, populum quanta ruina manet?
 Legatos revocant iam quid, nisi, cogitat arma?
 Stringat in hostiles quae gravis ira manus,
 Hinc Deus avertat, per vulnera sacra, sinistrum
 Omen: & in populo regnet ametque suo.
 Vos quibus incumbit tanti metus inde furoris
 Exoraturas tollite in astra manus.

M.D. Berclaius.

Quam rarum hac Libitina tegat, quæis dotibus
 Gymnasiū. Patria, Ecclesia serò sciunt. (aucto)
 Aliud.

Turbida sollicita pertæsus tempora vita
 In patriam Rollocemeas, ubi suavis ovanti
 Se Christi prabet facies, propiorque micantem
 Irradiat longum sperato lumine, manes
 Temperie æterna sanctos splendore coruscans.
 Heu tamen ad miseros quantam transmittis amicos
 Mæstitiam, Hyblæa viduatos neclare lingua.
 Et quibus indomita discordis seminata turba

EPI TAPHIA.

*Componenda. Tuis Academia fulta lacertis
 lachrumat gembunda suo te orbat a parente,
 sed non extincta sterrena hoc funere massa
 Quippe pia ingenij monumenta, & fama laboris
 in thea, qua patulum sese diffundit in orbem
 religio, celebrata vigent, tua posthuma proles
 clarabit memorem memorati patris honorem.
 Tuque diu optati satiatus Numinis haustu,
 Eternum placida compositus pace quiescis.*

*Præceptoris manibus mœstus
 parentavit discip. I O H. R A I V S.*

*In sueta obduxit vultum caligine Phæbo
 Cynthia. Venturæ præscia noctis erat
 Bissenis vicib⁹ vix rursus Cinthia fratri est
 Iuncta, Caledonię cum alter ocell⁹ obit.
 Gulielmus Greirius.*

*In Rollocus erat, quales plerique videri
 Optant, sicque mori, vixit ut ille, volunt.
 Gulielmus Arthurus*

*T E Rolloce extincto vrbs mœsta, academia mœ-
 Et tota exequijs Scotia mœsta tuis. (sta est
 Vno in te nobis dederat Deus omnia, in uno
 Te, Deus eripuit omnia qua dederat.
 Tho. Bellendenus.*

*S Ecla priora una viderunt luce cadentem
 Solem unum, binos hæc videt una dies.
 I. Scotus.*

Triste solum haud miror situ, Rolloce, relinque
 Et fortunato stes super astra loco.
 Scilicet humanum genus illis vivere par est
 Sedibus, his magnos convenit esse deos.
 Mæsta tamen patria est, & te sibi plangit adæpt
 Et Princeps cuius sub ditione manet.
 Mæsta gemit coniunx tanto viduata marito,
 Et populus mæstum prædicat ore diem.
 Aspice quam nutrita tuo tibi lacte inventua
 Mæsta sedet cupiens te moriente mori.
 Et patria, & coniunx, pubes, Respublica, princeps,
 Omnia in hoc uno sunt miseranda viro.

Aliud.

Sis maior vita, Rolloce, an morte requiro,
 Cum superet cunctos vitæque, morsque tua.
 Sprevisisti vitam, vicisti mortem: erit unde
 Hoste triumphato laureaserta feras.
 Cœlicus in terris vixisti, mortuus idem,
 Inter cœlicolas cœlica regna tenes.
 Vita tamen quam mors maior: Namque illa beati
 Acta, dedit placidè sic potuisse mori.
 Regna sibi reges habeant, diademata, fasces,
 Dum tecum liceat vivere, siue mori.

Nathanael Vdvarius

Sidera, cum superum applausu, nov⁹ incolascæ
 Rollocus, & fati lege Minister obit.
 Hunc labor, ingenium, probitas, vigilantia, ch
 Fecere in vita civibus esse suis.

EPI TAPHIA.

Post mortem, pietas docuit transmittere nubes.

Sincera hos fructus Religionis habet.

Sparge igitur flores, & fletu parce viator,

Cui Deus hos artus abstulit, astra dedit.

G. Duglassius.

D*Um vires ostentat, & in terrestria vastum*

Terrorem vult mors ingerere atra sui.

Rollocum invadit vita, mortisque magistrum,

Et pia lugubri sub pede colla premit.

Nil agis ô truculenta: par sis pro funere vitam:

Non moritur, quem mors ad meliora rapit.

Aliud.

Delicia humani generis Rollocus, imago

Maxima mansueti, quam docet ipse, Dei.

Quem doctum mirantur, amant mitemque, bonūque

Cum populo procures, Rexque, patresque, pio.

Ante diem primo cadit immaturus in aëvo,

Frustratus patriæ, vota que, spemque sue.

Heu quis nō timeat mortem tetricamque, trucēque?

Parcere si doctis, si negat illa bonis.

At quis nunc timeat mortem, vel sæva minantem?

Perdere si doctos, si nequit illa bonos.

Eiusdem de eodem, qui cum ad eum diem liberis

caruisset, uxorem reliquit puerperam.

Tot tibi qui genuit natos Ecclesia, natum

Vix unum moriens liquerat ille sibi.

Par fuit æternum sterili sobolescere morte,

Qui vixit Phœnix: iam parit, & moritur.

David Humius posuit.

EPITAPHIA.

*Qui vita docuit Christum, qui dogmate Christum
Rollocus vera simplicitate, fide.
Post tenebras furvas, quas verbi sole fugarat,
Nunc clarum in claro lumine lumen habet.*

Aliud.

*Dum suavitate vitæ, & innocentia,
Candore pectoris, morum, & industria:
Dum sedulis laboribus, & illustribus
Scriptis suis, & exteros Christum docet
Rollocus, & cunctis viam ad cælum struit:
Dum principē, & populū, viros & foemina
Iuvenes, senes, mulcet, docet, ducit, trahit:
Tantis laboribus inparem, mortalibus
Tantum virum spernentibus, Christus rapit
O te foelicem! heu nos miserrimos! eheu.*

Alexander Humius.

Quest.

*P*Lebs, Proceres, Princeps, quē cassum lumine lu-
Cur fata (heu) vino nos vetuere frui? (gent

Resp.

*Dignior ille fuit qui in cœli luceat aula:
Luce hac orbari dignior orbis erat.*

Aliud.

*Porrigeret pietas si vitam, hic debuit omnes
Mortales mortis praterisse mora.
Sed quando hic obijt precox, discamus & omnes
Pertæsi hanc vitam, postuma secula sequi,*

EPITAPHIA.

Aliud.

*Pectore, voce, manu, verum (vir sancte) colebas:
Et verum extincti nunc monumenta docent.*

Aliud.

Hoc procul à tumultu commenta facessite vatum:

Vera vir hic vivus, vera sepultus amat.

Vana tegat fontes fucata gratia fama,

Nil sibi fucari, nil avet iste tegi.

Testor ego extincti manes, pia Numina testor,

Testor & innocuo si quis iniquus erat.

Nullus ei quaesitus honos, opulentia nulla,

(Nunc quibus, heu, Pietas pestibus agra gemit

Pro Tricis Apinisque habuit genus, atria, censum:

Res vita, ad voti spes, ratus esse nihil.

Stet modo maiestas Christosna sarta, salusque

Humanum à Stygio vindicet hoste genus.

Ergo reapse bonis cultus, probitate remissis

Gratus, & indignis denique miris erat.

Nunc vitā hanc sanctā requies tam sancta coronat

Sydera tam certò nunc redi vivus habet.

Nemo sequi ut sanas vivi vestigia nolit,

Et propiore mori Numine nemo velit.

EPIPHONEMA.

O te fatum foeliciter,

Fotumque te foelicius,

Functumque foelicissimè,

Noster Cato, Plato, Numa.

EPITAPHIA.

O ter beatum & ampliùs,
Et vita, & ortu, & funere,
Qui te referret æmulus,
Rolloce, noster Indiges.

Æternum salve atque vale,---
---Decus addite Divis.

HERCVLES ROLLOCVS.

CATALOGVS OPERVM
ROBERTI ROLLOCI, quorum ali-
qua excusa, alia mox excudenda.

EXCVSA.

Prolegomena in primum librum quæ-
stionum Theodori Beze.

Commentarius in Pauli epist. ad Eph.

Commentarius in Danielelem Proph.

Analysis Logica in Pauli epist. ad Ro.

Tractatus de foedere Dei; & de Sac-
mentis.

Tractatus brevis de Providentia Dei.

Tractatus

Tractatus de efficaci vocatione.

**Commentarius in utramq; Pauli epist.
ad Thessalonicenses, & ad Philemonem.**

**Commentarius in quindecim selectos
Psalms.**

**Commentarius in Evangelium secun-
dum Ioannem.**

**Conciones aliquot sermone vernaculo
ditæ.**

MOX EXCVDENDA.

Cōment. in epist. ad Colossenses.

Analysis Logica in epist. ad Galatas.

Analysis Logica in epist. ad Hebræos.

**Comment. in duo capita prioris epist.
Petri.**

Tractatus de Iustificatione.

Tractatus de excommunicatione.

477

20

x

